

τοῦ δικαίου ἐκήρυξε συγχώρησιν τῇ Ῥωσσίᾳ. Ἐκλαυσαν δὲ, καὶ βαθέως κατενύγησαν μαθόντες, ὅτι μόλις ἐπανελθὼν ὁ Ἰώβ εἰς Σταρίτσαν ἐξεδήμησεν εἰς Κύριον. Ἠγόρευσεν οὖν πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Μόσχας ἀπὸ προθύρων τῆς αἰωνιότητος! Φωνὴ Θεοῦ, λοιπὸν, ἤχησεν ἀπὸ τῶν χειλέων του, εὐχὴ Θεοῦ διὰ τῆς χειρὸς του ἤγνισε καὶ καθηγίωσε τὸν ἁμαρτήσαντα λαόν!

Τί συνέβη; πῶς προήλθεν αἰφνίδιος, ἀπροσδόκητος τοῦ Ἰώβ ὁ θάνατος; Ὑποψίζεαι βεβαίως τὴν μνῆμιν τοῦ Βασιλείου. Καὶ σιγᾷ μὲν περὶ τούτου ὁ Καρκαμύλινος, εἰκάζουσιν ὁμοίως τινὲς τῶν ιστοριογράφων τῆς Ῥωσσίας, ἐν οἷς ὁ Strahl καὶ ὁ Schmitt, ὅτι, διαταγῇ τοῦ Κυριάρχου, ἡ τελεσθεῖσα ἐν τῷ ναῷ τῆς Κοιμήσεως κωμωδία ἔλαβε τραγικὴν τὴν καταστροφὴν.

Σ. ΖΑΜΠΕΛΙΟΣ.

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

Εἰς τρία μνημῆματα.

—ooo—

Περίεργος εἶναι ἡ μυστικὴ συμπάθεια ἡ ἔλκουσα τοὺς μεγάλους ἄνδρας πρὸς τὴν κόνιν τῶν πάλαι συναδέλφων των. Αἱ ἐξοχοὶ μεγαλοφυΐαι στελλόμεναι ὑπὸ τῆς προνοίας ἐπὶ τῆς γῆς ὅπως ἐξευγενίσωσιν αὐτήν, καὶ καθοδηγήσωσιν ἢ τιμωρήσωσι τοὺς λαούς, ἐννοοῦνται καὶ ἐκτιμῶνται, εἰ καὶ μεταξὺ αὐτῶν παρεμπίπτει χάσμα ὁλοκληρῶν αἰώνων. Καὶ οὕτως ἐπρεπε νὰ ᾔηται! Τὰ ὄργανα ταῦτα τῶν σκοπῶν τοῦ Ὑψίστου ἄκοντα ἐργάζονται τὸ μέγα ἔργον τῆς προόδου τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἀνασκάπτουσι διὰ τοῦ νικηφόρου των ξίφους αὐλακα, ὅπου μέλλει νὰ βλαστήσῃ καὶ νὰ αὐξήσῃ ὁ σπόρος τοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ ποτίζεσθαι μὲν πάντοτε ὁ γεννώμενος οὗτος σπόρος διὰ τοῦ αἵματος τῶν λαῶν, ἀλλ' εἶναι ἀναγκαῖοι οἱ κατὰ καιροὺς οὗτοι κατακλυσμοί, ὅπως ἐκπληρωθῶσιν αἱ ἀναπόφευκτοὶ βουλαί, καὶ προχωρήσωσιν αἱ ἀνθρώπινοι γενεαὶ πρὸς τὸ μέλλον, ὥς ἄλλοτε οἱ ἔδραοι ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὁδηγούμενοι ὑπὸ στήλης πυρός.

Ἡ ἱστορία πλεῖστα παρέχει παραδείγματα τῆς μυστικῆς ταύτης σχέσεως. Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἐν Βαβυλῶνι διέταξε νὰ τῷ ἀνοιχθῇ τὸ μνημεῖον τοῦ Νίνου, καὶ ἔμεινεν ὁλοκληρῶς ὥρας μόνος μετὰ τῆς σκιάς ἐκείνου, οὗ ἡ μεγαλοφυΐα ἤγειρε τὸ κράτος τὸ κρημνιζόμενον ὑπὸ τῆς ἰδίας μεγαλοφυΐας. Ἀλαρίχος ὁ βασιλεὺς τῶν Γότθων κατὰ τὴν λεηλασίαν τῆς Ῥώμης ἐπισκέφθη τὸν τάφον τῶν Σκιπίωνων. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Β' Μωάμεθ, μόλις κύριος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διέταξε νὰ τὸν ὁδηγήσῃ πρὸς τὸ μαρτύριον τοῦ Βελισαρίου, καὶ ἀνωκοδόμησεν αὐτὸ ὁκπᾶν τοῦ ἰδίου ταμείου.

Ἦτο δυνατόν ὁ Ναπολέων ὁ ἴσος τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ τῷ Μωάμεθ κατὰ τὰς ἀρετάς, καὶ πολὺ

ἀνώτερος κατὰ τὰς ἰδίας ἐαυτοῦ, νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀκουσίαν ταύτην ῥοπὴν ψυχῆς πεπλασμένης διὰ νὰ ἀρχῇ; Ἦτο δυνατόν νὰ μὴ θελήσῃ ν' ἀρυσθῇ ἐκ τῆς νυκτὸς τῶν τάρων τινὰς τῶν γιγαντιαίων ἐκείνων ἰδεῶν τῶν κρυπτομένων εἰς τὴν κόνιν τῶν μεγάλων ἀνδρῶν;

Δ'.

Εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Σεσώστριδος ἐν τῇ μεγάλῃ πυραμίδι τῆς Αἰγύπτου, 4798.

Ἡ ἄλωσις τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ἡ εἰς τὰς πυραμίδας μάχη εἶχεν ἐγκαινίσει ἐνδόξως διὰ τὸν γαλλικὸν στρατὸν τὴν κατάκτησιν τῆς Αἰγύπτου. Οἱ Μαρμελοῦκοι, τὰ στίλβοντα ταῦτα ἀπὸ χρυσοῦ καὶ μαργαρίτας τάγματα, τὰ ἀντιπαχθέντα εἰς τὰς Γαλλικὰς λόγχας ὑπὸ τοῦ Μωαμεθανικοῦ φανατισμοῦ, εἶχον ἤδη δοκιμάσει ὅτι εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης ὁ σίδηρος εἶναι προτιμότερος τοῦ χρυσοῦ. Τὰ πάντα ὤδευον πρὸς ταχεῖαν ὑποταγὴν, καὶ ὁ Βοναπάρτης ἤθελεν ἀναμφιβόλως καταστήσει τὴν κληρονομίαν τῶν Φαραῶ Γαλλικὴν ἐπαρχίαν, ἐὰν ἡ Ἀγγλίς ἀείποτε ζηλότυπος τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς εὐτυχίας τῆς ἀρχαίας τῆς ἀντιπάλου, δὲν ἐπεμπεν εἰς Αἴγυπτον χρήματα καὶ στρατοὺς ὅπως διεγείρῃ εἰς ἀποστασίαν λαούς, παρ' οἷς ἡ ἀγάπη τῆς ἀρπαγῆς εἶχεν ἀντικαταστήσει τὸ ὑπὸ τῶν αἰώνων ἀμῶλον θέν ἐθνικὸν αἶθημα.

Ἐν τούτοις, οὐχ ἦττον σοφὸς διοικητὴς ἢ ἐμπειρος στρατηγὸς ὁ Βοναπάρτης, διὰ τῆς ἀπιστεῦ-του δραστηριότητος καὶ τῶν ἐμφορῶν μέτρων του, εἶχε κατορθώσει νὰ οὐδετερώσῃ τὰς πρώτας προσπάθειάς τῆς Ἀγγλίας, καὶ νὰ παρέξῃ τὰς ἀπολαύσεις τῆς εἰρήνης αὐτῇ ἐκείνῃ τῇ Αἰγύπτῳ ἣν εἶχεν ἔλθει νὰ κατακτήσῃ ἐν ὀνόματι τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας. Ἐν μιᾷ δὲ τῶν στιγμῶν τούτων τῆς ἀναπαύσεως ὁ νέος στρατηγὸς ἠθέλησε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ἐσωτερικὸν τῶν παμμεγέθων ἐκείνων πυραμίδων, ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν ὁποίων, κατὰ τὴν ὑψηλὴν ἐκφρασίν του, τεσσαράκοντα αἰῶνας εἶχον ἀτενίσαι τοὺς εὐαρίθμους γενναίους, τοὺς μαχομένους ὑπὸ τὴν ἐθνικὴν σημαίαν του. Παρὰ τῷ Βοναπάρτῃ ἅμ' ἔπος ἅμ' ἔργον. Ἐντὸς ὀλίγου λοιπὸν πάντα ἦσαν ἑτοιμα, διότι ἡ ζωηρὰ φαντασία, ἡ ἀκάθεκτος ἐπιθυμία τοῦ νὰ μάθῃ καὶ ἰδῇ τὰ πάντα, δὲν τὸν ἄφιναν ἥσυχον πρὶν αὕτη τύχη τοῦ σκοποῦ.

Ὦθεν τὴν 25 τοῦ Θεσμίου (12 Αὐγούστ.), ἅμα τῇ χαρραγῇ λόχος ὁδηγῶν καὶ ἕτερος σωματοφυλάκων διατάχθησαν νὰ καταλάβωσιν ἀμέσως τὴν ἀμώδη πεδιάδα τοῦ Γεζίζ, ἐν ἣ ὑψοῦνται αἱ περίφημοι πυραμίδες. Κατὰ δὲ τὴν ὁγδόην ὥραν ὁ Βοναπάρτης ἐξῆλθεν ἐριππος τοῦ Καίρου, συνοδευόμενος ὑπὸ τινων ἀξιωματικῶν τοῦ ἐπιτελείου του, ὑπὸ Ἰμάμη ὁγδοακοντούτου, ὅστις εἶχεν ἀπαιτήσῃ νὰ τὸν συνοδεύσῃ εἰς τὴν ἐκδρομὴν, καὶ τέλος ὑπὸ τῶν σοφῶν τῶν παρακολουθούντων τὸν στρατὸν, ἐν οἷς καὶ ὁ Ρίγος ὁ Δυπουῦ, καὶ ὁ Βερτολλέτος. Ἡ μικρὰ συ-

νοδία διευθύνθη εἰς τὰς πυραμίδας, καὶ ἔφθασε μετ' οὐ πολὺ πρὸ τῆς κυριωτέρας αὐτῶν, τῆς τοῦ Χέοπος. Ὁ Βοναπάρτης διέταξε νὰ ἀνοιχθῇ ἡ εἰσοδὸς αὐτῆς, καὶ τούτου γενομένου κατήλθε βραδέως εἰς τὰς Αἰγυπτιακὰς νεκροπόλεις διὰ λιθίνης κλίμακος ἐκ γρανίτου, προηγουμένης δωδεκάδος ὀδύγων φερόντων λαμπάδας, χωροφυλάκων τινῶν καὶ πολλῶν ἐκ τῶν παρακλουθησάντων αὐτόν.

Ἐπὶ ὁλόκληρον ὥραν ὁ Βοναπάρτης καὶ οἱ ἀκόλουθοί του περιέτρεζαν τὴν ἀδιέξοδον ἐκείνην λαβύρινθον ἐπ' ὁλόκληρον ὥραν ἐστάθησαν ἀλλήλοδιαδόχως πρὸ ἐκάστου τῶν ἀπείρων ἱερογλύφων τῶν ἐσπρμένων ἀτάκτως ἐπὶ τῶν ἀφθάρτων ἐκείνων τοίχων, ζητοῦντες ν' ἀνακλύψωσι τὴν αἰνιγματώδη τῶν ἐννοιῶν. Ὁ Ῥίγο κρατῶν βέλομαχ ἐσχιδίαζε τὰ μᾶλλον προσοχῆς ἄξια, ὁ δὲ Δυπουὶ ὠπλισμένος μὲ ὄβελόν μεταλλορύχου ἐδοκίμαζε τὸ ἔδαφος, παρετῆρει τὰ διάφορα στρώματα καὶ ἐξετάζε τὰ μάρμαρα καὶ τὰ μέταλλα. Οἱ δὲ χωροφύλακες, οἵτινες ἐδείκνυν ἐνθουσιασμόν διὰ τοὺς Αἰγυπτιακοὺς ἐκείνους θησαυροὺς, ἐφαίνοντο λίαν ἐκπεπληγμένοι διὰ τὰς λεπτομερεῖς ἐρεῦνας ὧν παρίσταντο αἰνέηται θεαταί.

— Τί διάβολον ἐρχεται νὰ κάμῃ ἐδῶ ὁ μικρὸς δεκανεὺς (*), ἔλεγε χαμηλῇ τῇ φωνῇ εἰς ἐξ αὐτῶν πρὸς τὸν σύντροφόν του Μερλανδιέρ· τί μᾶς ἔφερ' ἐδῶ διὰ νὰ πεσοκοπῶμεν μετὰς μουμίας αὐτάς, ποῦ εἶν' ἐκεῖ ἀραδεικόμεναι ὡς ἱθαγενεῖς νεοσύλλεκτοι; Ἄν ὁ στρατηγὸς ᾔθελε νὰ μάθῃ τί τρέχει μέσα εἰς αὐταῖς ταῖς παντικιότρυπας, ἐμπόρειε νὰ στείλῃ τὸν λόχον τῶν λογιωτάτων του νὰ τὰς ἐξετάσῃ. — Μεγάλη ἦτο τότε τῶν στρατιωτῶν ἡ περιφρόνησις πρὸς τοὺς λογίους, ὡς τοὺς ἐκάλουν, δηλαδή πρὸς πάντα μὴ φέροντα ἐνδυμα στρατιωτικόν.

— Βέβαια, προσέθηκεν ὁ Θωμᾶς· εἰς τί ἄλλο εἶναι καλοὶ οἱ σοφοὶ αὐτοὶ παρὰ νὰ σκαλίζον αὐταῖς ταῖς τρύπαις τῶν νυκτερίδων καὶ ταῖς διαβολομυρμιγγοφωλιαῖς. Ὁ Μερλανδιέρ, ποῦ εἶναι ἡ Ἰταλία, ποῦ εἶναι ἡ Λαμβαρδία ὅπου εὕρισκαμεν πάντοτε τὸ καθημερινόν μας μὲ τὸ παραπάνω· ἐδῶ δὲν ἔχομεν παρὰ καμῖλαις καὶ κροκοδείλους νὰ ῥοκανίζωμεν, καὶ ἂν θέλῃς καὶ καρύκευμα ἄμμου, καὶ μιὰ διαβολοζέστη ποῦ δὲν τὸ ἔχει τίποτε νὰ μᾶς λυώσῃ καμμίαν ἡμέραν τὰ τουρέκια μας. Ἐγὼ δὲν θὰ κάμω ποτὲ χωρὶς μὲ τὴν Αἴγυπτον.

— Ὅλα ὅσα ἀρχιδιάσεις εἶναι θετικὰ, ἀπήντησεν ὁ Μερλανδιέρ· ἀλλ' ἀφοῦ ἡμῖα καὶ ἀδικίρετος δημοκρατία μᾶς ἔστειλεν ἐδῶ, πρέπει νὰ πιστεύωμεν πῶς εἶχε τὰς αἰτίας τῆς.

— Ἡ δημοκρατία; ὑπέλαβεν ὁ Θωμᾶς μὲ κίνημα δυσπιστίας, δὲν μᾶς ἔστειλεν ἐδῶ ἡ δημοκρατία, ἀλλὰ οἱ δικηγόροι τῶν Παρισίων καὶ ἐκεῖνοι οἱ κολασμένοι λογιώτατοι, ἕνας σωρὸς σκουπίδια ποῦ ἤθελαν νὰ μᾶθουν ποῖον ἀπὸ τὰ δύο σπλύνεται ἐδῶ προτιότερα, ὁ ἥλιος ἢ τὸ φεγγάρι. Ἢ! Δὲν μοῦ λές

τί μᾶς μέλει ἐμᾶς, θάνατι νὰ ἔχομεν τὴν μερίδα μας, ὡς λέγει ὁ Κ. Δογιστής.

— Ἀφεικτότατα, ἀπήντησε ψυχρῶς ὁ Μερλανδιέρ, στρίβων τὸν μύστακά του.

Εἶναι βέβαιον ὅτι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῆς Αἰγύπτου ἐπιστεβέτο ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν πρὸ πάντων, ὅτι τὸ διευθυντήριον δὲν εἶχε πέμψει τὸν νέον νικητὴν τῆς Ἰταλίας νὰ σκιαμαχήσῃ ἐν Αἰγύπτῳ, παρὰ διὰ νὰ ἀπαλλαγθῇ πρῶτον αὐτοῦ, καὶ δεύτερον αὐτῶν τῶν ἰδίων. Ἡ ἰδέα αὕτη ἦτο ἀνόητος, ἀλλ' οἱ στρατιῶται τῆς δημοκρατίας δὲν ἦσαν διπλωμάται. Εἶναι γνωστὸν σήμερον ὅτι πρῶτος ὁ Ναπολεὼν ὤθησε τὸ διευθυντήριον ν' ἀναλάβῃ τὴν ἐκστρατείαν τῆς Αἰγύπτου, ἥς προσηθάνετο τὴν ἀφεικτον δόξαν. Εἰργάζετο δι' ἑαυτόν, καὶ ὁ ὑπολογισμὸς του ἦτο ἐξαιρετός ὡς τὸ ἀπέδειξεν. Εἶναι δ' ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι καὶ τὸ διευθυντήριον, ὑποπτον καὶ ζηλότυπον, εἶδε μετὰ χερῶς μακρυνόμενον ἄνθρωπον, οὗ ἡ ἐπιφρόνῃ καὶ ἡ δημοτικότης τὸ ἐρόβιζεν· ἀλλὰ δὲν προσέδεν ὅτι ἐμπιστευόμενον εἰς στρατηγόν, οὗ τὸ ὄνομα ἐνέπνευεν ἤδη φόβον διὰ τὴν μαγικήν του ἐπιφρόνῃ, ὑπερθαλάσσιον ἐκστρατεῖαν, ἀνεξωπύρει τὴν πρὸς αὐτόν ἀγάπην λαοῦ διψῶντος κιννοτομίας. Ὅτε ὁ Καῖσαρ ᾔθελε νὰ ἄρξῃ ἐν Ῥώμῃ, ἐκίνησε πόλεμον πλήρη νικῶν καὶ θριάμβων κατὰ τῶν Γερμανῶν, τῶν Γάλλων, καὶ τῶν Αἰγυπτίων, καὶ κατέστη ἰσχυρότερος ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῆς Ἀλεξανδρείας παρὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ του εἰς τὸ Λύεντίνον, ἐντὸς τῆς Ῥώμης.

— Σοῦτ', ἐψιθύρισεν ὁ Μερλανδιέρ πρὸς τὸν σύντροφόν του, ἕνας λογιώτατος φέρει βόλταις τριγύρω μας.

Ὁ λόγιος οὗτος ἦτο αὐτὸς ὁ περιώνυμος Καρφαρέλλης, ὅστις καί τοι ἀπολέσας τὸν ἕνα τοῦ πόδα εἰς μίαν τῶν τελευταίων παρὰ τὸν Ῥήνον μαχῶν, ἦτο ὅμως πάντοτε πρῶτος ὅταν ἐπρόκειτο περὶ φιλολογικῆς τινος ἐρεῦνης ἢ ἀρχαιολογικῆς ἀνακαλύψεως.

— Εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ἔχῃ πάντοτε τὸν ἕνα πόδα εἰς τὴν Γαλλίαν, ὑπέλαβε χαμηλῇ τῇ φωνῇ ὁ Θωμᾶς. Ὁ στρατιωτικὸς οὗτος ἀστείμους ὃν ἤκουσεν ὁ Καρφαρέλλης τὸν ἔκαμε νὰ μειδιάσῃ.

— Ναί, εἴτε μου, ἀπήντησε πρὸς τὸν ἀγαθὸν χωροφύλακα, ὅστις ἔδωκε τὸν μύστακά του ἄπως μὴ ἐρυθριάσῃ, ὁ ποὺς μου εἶναι εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀλλ' ἡ καρδία καὶ αἱ χεῖρές μου εἶναι πάντοτε μεθ' ὑμῶν.

Ἡ μικρὰ συνοδία εἶχεν ἐπισκερθῇ πάσας σχεδὸν τὰς αἰθούσας τῆς μεγάλης πυραμίδος, ὅτε ὁ Βοναπάρτης ἐλθὼν ἐνώπιον θύρας χαλκῆς ἦν ὁ καιρὸς εἶχε σκεπάσει μὲ στρώμα παχέας πόης, ἐστάθη καὶ ἠρώτησε τὸν ἱμάμην ποῦ αὕτη ἔφερεν. Ἀλλ' οὗτος χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ἐρώτησιν ἀπεποιήθη νὰ προχωρήτῃ περαιτέρω.

— Διατί; ἠρώτησεν ὁ Βοναπάρτης.

— Ἀρχῶν, ἀπεκρίθη ὁ ἱμάμης, ἡ θύρα αὕτη δὲν ἀνοίχθη ἀπὸ τῆς κατακτῆσεως τοῦ Ἀλεξάνδρου, εἰμὴ ἄπαξ ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν κυριαρχίαν.

— Μὲ εἶναι ἀδιάφορον πότε καὶ ἀπὸ ποῖον ἀ-

(*) Ὁ Ναπολεὼν.

νοίχθη, ἀντεῖπεν ὁ στρατηγός, οὐ εἶχεν ἐξεγερθῆναι εἰς ἄκρον ἢ περιέργεια. Ποῦ φέρει; ἀποκρίθητι.

— Ἀρχων, ἡ θύρα αὕτη φέρει εἰς τὸν τάφον τοῦ μεγάλου Φαραῶ Ἀλλάχ Ἀχέμ (*) ἥτοι ἀγαπητοῦ τῷ Θεῷ, ἀπήντησεν ὁ Ἰμάμης, καὶ οὐδεὶς βέβηλος ὀφθαλμὸς ἐθεώρησε τὴν σεβασμὴν του ὄψιν, πλὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ῥωμαίων λεγεόνων (τοῦ Καίσαρος). Αἱ ἀγαθοεργίαι αἱ ὁ Ἀλλάχ Ἀχέμ ἐπεδαψίλευσεν εἰς τὸν Αἴγυπτον πρὸ 3600 ἐτῶν προστατεύουν τὴν μνήμην καὶ τὸ μαυσωλεῖόν του πάσης συναφείας μετ' ἄλλοθρήσκου.

— Ἰμάμη, ἀπήντησεν ὁ στρατηγός ὡς ἐμπνεόμενος, ἦλθα εἰς τὴν Αἴγυπτον ν' ἀναγεννήσω τὴν βασιλείαν τοῦ Ἀλλάχ Ἀχέμ, καὶ ὁ Θεὸς μου συγχωρεῖ νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ μνημεῖον τοῦ Ἡλίου τούτου τῶν Φαραῶ. Μὴ φοβεῖσαι, θὰ εἰσέλθω μόνος μετὰ σοῦ.

Καὶ λαμβάνων λαμπάδα ἀπὸ τῆς χειρὸς ἐνὸς τῶν ὀδηγῶν, ἀπέτεινε πρὸς τὸν Ἰμάμην ἐν τῶν νευμάτων ἐκείνων ἅτινα ἀπῆλθον ταχεῖαν ὑπακοήν· ὁ δὲ, ὡς γοητευθεὶς ἀπὸ τῆς ἐκφράσεως τῆς φυσιογνωμίας τοῦ στρατηγοῦ, ἐκλινε τὴν κεφαλὴν, καὶ γονατίσας ἤγγισε μετ' εὐσεβοῦς τρόπου ἐλατήριον κεκρυμμένον ἐντὸς τῆς ἄμμου. Ἀμα δὲ ὡς ἠνέωχθη ἡ θύρα καὶ ἐφάνη λελαῆσμένη πάροδος ὅπου εὐκαίλευε σκότος βαθύτερον ἢ εἰς τὰ ἄλλα μέρη τῆς πυραμίδος, ὁ Ναπολέων προύχώρησε πρὸς αὐτήν· ἀλλ' ὁ ὑπασπιστὴς του Ζυνὼ ῥιφθεὶς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς θύρας·

— Στρατηγέ, τί ἰδέα! ἀνέκραξε· θὰ ἐμπιστευθῇτε εἰς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον; Συγχωρήσατέ με καὶ νὰ σᾶς ἀκολουθήσω.

— Σὲ εἰδοποιῶ, στρατηγέ, εἶπεν ὁ Ἰμάμης ἐννοήσας τὰ λεχθέντα, ὅτι προτιμῶ νὰ μὲ φονεύσῃς ἢ νὰ συγχωρήσω νὰ διαβῇ ἄλλος ἀπὸ δὲ τὸ κατώφλιον τοῦ νάρθηκος τούτου· μὲ τὸ ὑπεσχέθη!

— Ἐχεις δίκαιον, ἀπήντησεν ὁ Βοναπάρτης· καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν ὑπασπιστήν του· — Ἀκούεις, εἶπεν, ἐγὼ καὶ αὐτὸς μόνον δυνάμεθα νὰ εἰσχωρήσωμεν ἐκεῖ. Περίμενόν μας λοιπὸν ἐδῶ· πρέπει νὰ πληρωθῇ τὸ πεπρωμένον.

— Ἀλλὰ συγχωρήσατε, στρατηγέ, ὑπέλαβεν ὁ Ζυνὼ, εἶναι μεγίστη ἀπερίσκεψία· κινδυνεύετε οὐ μόνον τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν· ἀλλὰ καὶ . . .

Ὁ Βοναπάρτης ὅμως δὲν τὸν ἀφῆκε νὰ τελειώσῃ·

— Ἐλα, καλέ μου Ζυνὼ, τῷ εἶπε λαβὼν ἐλαφρῶς τὸ ὠτίον του, μὴ πιδιχωριώδῃ· ἄφες μας, ἡξεύρω τί ἔχω νὰ πράξω.

Καὶ προσκαλέσας διὰ πνεύματος τὸν Ἰμάμην νὰ διαβῇ πρῶτος ἐρρίφθη ὡς ἄλλος Κούρτιος εἰς τὸ βάραθρον ἐκεῖνο, καὶ μετ' ὀλίγον ἐχάθη ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν σοφῶν καὶ τῶν στρατιωτῶν, οἵτινες οὐδόλως ἐνόουν τὴν περιέργειαν ταύτην τοῦ φιλάτου των ἀρχηγοῦ.

Ἠδῆγησε δὲ ὁ Ἰμάμης τὸν Βοναπάρτην δι' ἀπειραριθμῶν διόδων, καὶ τέλος μεθ' ἐνὸς τετάρτου δρόμου, ἐφθισαν μηδὲ λείπον ἀνταλλάσσοντες καθ' ὁδόν,

εἰς μεγάλην νεκρώσιμον αἵθουσαν, ἧς αἱ πλευραὶ ἐκ μαρμάρου καὶ πορφυρίτου ἤστραψαν εἰς τὴν λάμψιν τῆς λαμπάδος ἣν ἔφερεν ὁ Ἰμάμης. Τότε δὲ θεάμα λαμπρὸν, θέαμα οὐ παράδειγμα δὲν δύναται νὰ εὐρῇ ἡ φαντασία παρὰ εἰς τοὺς παραδόξους μύθους τῶν Ἀράβων, παρουσιάσθη εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ κατακτητοῦ.

Ἐπὶ ἐκρίωματος κεδρίνου ἀπολιθωθέντος ὑπὸ τοῦ χρόνου, ἔκειτο τὸ τεταριχουμένον σῶμα τοῦ μεγάλου Σισώτριδος. Τὰ δέματα τὰ περικυκλοῦντα αὐτὸ ἦσαν ἐκ καθαροῦ χρυσοῦ, ἔφερε δὲ ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς τὸ διάδημα τῶν Φαραῶ, ἐπὶ δὲ τοῦ στήθους κατατεθειμένον ἡσύχως τὸ ξίφος τῇ δαμάσαν λαοὺς τότε διαφέροντας ἀπ' ἀλλήλων· ἐπὶ τῶν τεσσάρων πλευρῶν τοῦ φερέτρου ἦσαν ἐγγεγλυμμένοι ἱερογλυφικαὶ χαρακτῆρες, διηγούμενοι βεβαίως τὰ ἀνδραγαθήματα τοῦ μαχητοῦ. Εἴκοσι τέσσαρα δὲ χιλιάδες κιβώτια, περιέχοντα κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ ἀρώματα, ἦσαν κατὰ τάξιν τεθειμένα ἐπὶ τῶν βυθιδίων τοῦ μαυσωλείου. Περί δὲ τὴν βασιλικὴν μουρίαν, στηριγμένα ἐπὶ τῶν τοίχων, ἦσαν ὑπὲρ τὰ ἐκτὸν φέρετρα, περιέχοντα ἕκαστον τὴν μουρίαν του. Συνέκειτο δ' ἡ σιωπηλὴ αὕτη θεραπεία τοῦ μεγάλου βασιλέως ἐκ τῶν ὑπουργῶν, τῶν συζύγων καὶ τῶν ἐνδοξοτέρων στρατηγῶν του. Ἐπὶ ἐκάστου δὲ τῶν φερέτρων τούτων ἦσαν ἐξωγραφημένα τὰ σύμβολα τὰ ἐρμηνεύοντα τί ἦσαν ἐν καιρῷ τῆς ζωῆς των τὰ ξηρὰ ἐκεῖνα πτώματα. Αἱ γυναῖκες εἶχον περιστράς καὶ ἵππους εἰς δαίγμα τοῦ καλλοῦ καὶ τῆς γονιμότητός των· οἱ ὑπουργοὶ ἄροτρα καὶ ἵππους· οἱ στρατηγοὶ λέοντας καὶ σάλπιγγας· ὑπὸ θόλον δ' εὐρὺν ἱστάμενα τὰ τῆς Ἰσιδος καὶ τοῦ Ὀσίριδος ἀγάλματα, κολοσσιαῖα τὸ μέγεθος, ἐβλεπον ἀνωθεν τὴν μεγαλοπρεπῆ ταύτην παράταξιν τῆς φθορᾶς· ἦσαν δὲ τὰ ἀγάλματα ταῦτα ἐξ ἰάσπιδος, καὶ τὰς κεφαλὰς των ἔστεφον χρυσαῖ μίτραι πεποικιλμέναι διὰ λίθων, οἵτινες εἰς τοὺς κόλπους τοῦ βαθέως ἐκείνου σκότους ἐλαμπον ὡς οἱ ἀστέρες εἰς τὸ στερέωμα. Τέσσαρα δὲ κόσκινα τεθειμένα ἐπὶ βάθρων ἐκ γρανίτου περιείχον σωροὺς χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων, παριστώντων τὰ ἐνδοξα γεγονότα τῆς μακρᾶς τοῦ Σισώτριδος βασιλείας. Πολλαχού δ' ἐκρέμαντο σημαῖαι διαλυθεῖσαι εἰς κόριν, ὧν δὲν ἔμεινεν εἰμὴ μόνῃ ἡ θρηνητικὸς λαβὴ· πρὸς δὲ καὶ τρόπαια ὀπλων, ξίφη μηδικὰ, ἢ ἀσσυριακὰ, τόξα καὶ βέλη.

Ὁ Βοναπάρτης ἐθεῖτο σιωπηλῶς τὴν πομπὴν ταύτην τοῦ θανάτου, τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα λείψανα δόξης σθεσθείσης πρὸ τετρακισχιλίων ἐτῶν· ἐθεῖτο τὸ πῶμα τὸ κοιμώμενον ἐκεῖ ἐντὸς τοῦ χρυσοῦ του φερέτρου, καὶ φαινόμενον ὅτι ἐδέχετο ἀκόμη τὴν λατρείαν τῶν γυναικῶν αἱ ἠγάπησε, τῶν ὑπουργῶν οὓς διόκησε, καὶ τῶν μαχητῶν οὓς τοσάκις ὠδήγησεν εἰς τὴν νίκην. Ἡ ψυχὴ τοῦ νέου στρατηγοῦ κατενύχθη βαθέως· ἐφαίνετο βεθυθισμένος εἰς σκέψεις.

— Ἀρχων, εἶπεν ὁ Ἰμάμης, εἶναι καιρὸς νὰ ἐπιστρέψῃς πρὸς τοὺς στρατιώτας σου.

(*) Πιθανὸν ἔσθαι ὅ Ἀλλάχ Ἀχέμ αὗτος εἶναι ὁ Σισώτρις.

Ὁ Ναπολέων ἔκαμε μηχανικῶς τινὰ βήματα πρὸς τὴν θύραν· ἀλλ' εἶτα ὡς ἐξυπνήσας, ἐπέστρεψεν αἰφνης πρὸς τὸ μυσώλειον, καὶ τείνεις τὴν χεῖρα πρὸς τὸ σῶμα τοῦ Σασώστριδος·

— Φαραὼ, εἶπεν, ἡ Αἴγυπτος δὲν θέλει εἶσθαι πλὴν δούλη, καὶ ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος ὅστις θέλει τὴν κατατάξει ἐκ νεῦν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς.

— Ἄρχων, τῷ εἶπεν ὁ ἱμάμης κλίνων εὐλαβῶς τὸ γόνυ πρὸ τοῦ κενοταφίου τοῦ Φαραὼ, καὶ λαμβάνων ἀπὸ ἐνὸς τῶν κοσκίνων νόμισμα· Ἄρχων, εἰς διάστημα τριῶν χιλιάδων ἐτῶν εἶσαι ὁ τρίτος μαχητὴς ὁ ἐπισκερθεὶς τὸ εἰς τοὺς βεδήλους ἀγνωστον τοῦτο μνημεῖον. Ὡς οἱ προκάτοχοί σου δὲν συνέλαβες τὴν ἱερόσυλον ιδέαν νὰ στερήτῃς τὸ ὑπόγειον τοῦτο τῶν ἱερῶν θεσχυρῶν οὐς ἐγκλείει. Ἔσο εὐλογημένος, καὶ δεχθῇ εἰς μνήμην τῆς ἐπισκέψεώς σου εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ μεγάλου Ἀλλάχ· Ἀλλὰ ὅμως τὸ χρυσὸν τοῦτο νόμισμα τὸ φέρει τὴν εἰκόνα σου. Θὰ σὲ χρησιμεύσῃ ὡς φυλακτῆριον καὶ ὡς ἐγγύητις ἐπιτυχίας· ἐν ὅσῳ τὸ φέρεις ἐπὶ σοῦ ἡ νίκη θὰ σὲ μένῃ πιστὴ, καὶ τὰ πάντα θὰ γίνωνται κατὰ τὰς ἐπιθυμίας σου. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Καῖσαρ ἔλαβον ἄλλοτε παρὰ τῶν πατέρων μου τὸ αὐτὸ δῶρον, καὶ δὲν εὗρον τὸν θάνατον εἰμὴ ἀφοῦ ἀπώλεσαν τὸ μυστηριώδες τοῦτο ἐνέχυρον τῆς μετὰ τῶν Φαραὼ ἐνώσεώς των.

Ὁ Βοναπάρτης ἔλαβε τὸ νόμισμα καὶ ἀτενίσας τὴν ἱμάμην·

— Μὴ δὲν εἶσαι ὅ,τι φαίνεσαι; τὸν ἠρώτησεν ὁ πωσοῦν τραχέως. Οἱ λόγοί σου διαψεύδουν τὸ ἐνδύμα καὶ τὸν χαρκετῆρά σου.

— Συγχώρησέ με, ἄρχων, δὲν εἶμαι εἰμὴ πτωχὸς ἱμάμης, ἀλλ' εἶμαι τοῦ γένους τῶν Ἀβασιδῶν, καὶ οὐδεὶς πλὴν ἐμοῦ θὰ ἐδύνατο νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὰ ἄδυτα τῆς τυραμίδος ταύτης, καὶ νὰ σὲ χρησιμεύσῃ ὡς ὁδηγός. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἐτι ἡλικίας ὁ πατὴρ καὶ ὁ πάππος μου με ὠδήγουν ἐνταῦθα διὰ νὰ με συνοικειώσων με τὴν ἐννοίαν τῶν ἱερογλύφων τούτων, ἅτινα εἶναι ἡ ἱστορία τῆς Αἰγύπτου.

— ἱμάμη, ἀπάντησεν ὁ Ναπολέων, σὲ εὐχαριστῶ, καὶ σὲ ὑπόσχομαι νὰ διατηρήσω πάντοτε εἰς τὴν μνήμην μου τὴν εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Σασώστριδος ἐπίσκεψίν μου, εἰς δὲ τὸ στήθος μου τὸ νόμισμα τὸ ὁποῖον με ἔδωκες (*).

— Θὰ κάμετε καλὰ, εἶπεν ὁ ἱμάμης· ἀλλ', ἄρχων, ἔχω μίαν παράκλησιν νὰ σὲ ἀπευθύνω.

— Τί; ἠρώτησεν ὁ στρατηγός, λέγε.

— Ἡ εἰσόδος τοῦ ἱεροῦ τούτου εἶναι, καὶ τὸ ἐπαναλέγω, ὑπ' ἐμοῦ μόνου γνωστὴ. Θὰ ἦτο ἐπι-

κλινδὸν ξένοι ἢ καὶ Αἰγύπτιοι εἶναι νὰ τὴν μάθουν. Ὅλοι δὲν εἶναι Ἀλέξανδροι, Καῖσαρες ἢ Βοναπάρται, καὶ ἡ πλεονεξία ἐνδέχεται νὰ γίνῃ ἱεροσυλίας αἰτία. Ὁρκίσθητι, ἄρχων, ὁρκίσθητι εἰς τὸν μέγαν προφῆτην μας, ὅτι οὐδέποτε θὰ φανερώσῃς ὅτι εἶδες εἰς τὴν σκοτεινὴν ταύτην σύριγγα τῆς μεγάλης τυραμίδος.

Καὶ ἀνελκύσας ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ σελίδας τοῦ κορνιού τιν ἐδωκε πρὸς τὸν στρατηγόν.

— Ὁρκίζομαι, εἶπεν ὁ Βοναπάρτης, θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ βιβλίου.

— Καλῶς, εἶπεν ὁ ἱμάμης, τώρα δυνάμεθα νὰ ἐπανεέλθωμεν πρὸς τὴν συνοδίαν σου, ἣτις θὰ ἀνησυχῇ διὰ τὴν μακράν σου ἀπουσίαν. Ἀλλ', ἄρχων, εἰσέτι μίαν παράκλησιν μεταχειρίσου με ἐνώπιον τῶν ἀξιωματικῶν σου ὡς ἱμάμην ἀπλοῦν· ἐπιθυμῶ νὰ μὴ κατασταθῶν αἱ μετὰ τοῦ Σουλτάνου τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ σχέσεις μου ὑποπτοὶ εἰς τοὺς Μουρτίδας τοῦ ἐθνους μου.

— Ἐτῶ ὅπως ζητεῖς, εὐγενῆ Ἀβασσίδη, ἀπάντησεν ὁ Βοναπάρτης. Ὁ ἱμάμης ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀμφοτέρω ἐπανελάβον τὴν ὁδὸν ἣν εἶχον διατρέξει.

Ἐν τούτοις οἱ στρατιῶται τῆς συνοδίας, οἵτινες εἶχον μείνει εἰς τὴν τυραμίδα τοῦ Χέσπος, εἶχον ἀρχίσαι ν' ἀνησυχῶσι μεγάλως περὶ τῆς τύχης τοῦ στρατηγοῦ των. Δύω ὥραι καὶ ἐπέκεινα εἶχον παρῆλθαι μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του, καὶ οἱ σωματοφύλακες προέτεινον ἤδη νὰ εἰσχωρήσωσι, τὴν λόγγην προτεινόντες, εἰς τὴν μυστηριώδη πόροδον.

— Ἀφύκτως, ὁ μικρὸς δεκανεὺς θ' ἀπάντησεν κἀνένα κροκόδειλον καθ' ὁδόν, ἔλεγεν ὁ Μερλανδιέρ· καὶ ἐπειδὴ οἱ πολῖται αὐτοὶ, ὡς λέγουσι, καταπίνουν τοὺς δεκανεὺς ὅσον καὶ ἂν ἦναι τὸ ἀνάστημά των, καθὼς καὶ κάθε ἄλλο χόρτον, εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ ἐπρογευμάτισαν με τὸν ἀρχιστράτηγον καὶ τὸν μαμαμούχην, ὅστις ἴσως συνεναήθη με τὰ ζῶα ἐκεῖνα.

— Εἰς τὸν διάβολον οἱ λογιώτατοι, οἱ κροκόδειλοι καὶ οἱ μαμαμούχοι! ἀνέκραξεν ὁ Θωμᾶς παρατηρῶν τὸν λίθον τοῦ πυροβόλου του· ἔχεις δίκαιον, θέλομεν τὸν στρατηγόν μας, ὅστις, ἀναποφεικτως, θὰ ἐχάθῃ εἰς τὰ κατηραμένα ἐκεῖνα ὑπόγεια. Ἐμπρός!

— Σιωπῇ, ἀνεφώνησεν ὁ Ζυνῶ, ὅστις δὲν ἐροῦντο μὴ οἱ κροκόδειλοι κατέρραγον τὸν στρατηγόν των, ἂν καὶ τοῦτο δὲν ἦτο ἐντελὲς ἀδύνατον· ἐροῦντο ὅμως μὴ ὁ ἱμάμης ἦτο ἐκ τῶν ἐνθεομανθῶν ἐκείνων, ὅστις θέλει νομίσαι πράξιν εὐάρεστον τῷ προφῆτῃ τὸ νὰ δολοφονήσῃ τὸν Βοναπάρτην καὶ εἶτα νὰ αὐτοχειρισθῇ. Ζοφερὰ ἀνησυχία ἦτο ἐζωγραφισμένη εἰς ὅλα τὰ πρόσωπα, ὅτε αἰφνης κρότος βημάτων ἠκούσθη, καὶ μετ' ὀλίγον λάμψας διέδυν διὰ τῆς στενῆς εἰσόδου, ἐν ᾧ ἦν πάντα τα βλήματα ἦσαν ἐστρεγμένα.

— Ἰδοὺ αὐτός! ἰδοὺ αὐτός! ἀνέκραξαν διὰ μιᾶς λόγοι, στρατιῶται καὶ ἀξιωματικοί.

Τέλος ἐφάνη ὁ Βοναπάρτης, ἥσυχος ὡς ὅτε εἶχεν ἀφήσει τὴν συνοδίαν του. Πάντες συνεπιέσθησαν περὶ

(*) Δὲν εἰμὲθα βεβαίως βελτιώσαντες· ἀλλὰ καὶ ἀναγκαζόμεθα νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ὁ Ναπολέων, ὅστις εἶδε τὸ νόμισμα εἰς τὸν Βερβόλεον, τὸν Μίγγην καὶ ἄλλους τῶν κλεισίων του, ἀπώλειον αὐτοκατὰ τὴν ἐκστράτειάν του 1813, ἡμέρας τινας πρὶν τῆς μάχης τῆς ἐν Αιψίᾳ, καὶ οὗ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἤρχισαν τὰ δυστυχήματα τὰ ἐξηγήσαντα τέλος τὴν μεγάλαν αὐτοκρατορίαν εἰς Ἀγίαν Ἑλένην.

αὐτὸν, ὅπως τὸν συγχαρῶσι, καὶ θὰ τὸν ἐνηγκαλί-
ζοντο ἂν τὸ σέβας δὲν ἐχαλίνου τὴν χαράν. Ἀλλ'
οἱ σωματοφύλακες, ἐλευθερώτεροι τοὺς τρόπους, ἐ-
πνιξαν σχεδὸν τὸν Ἰμάμην, εὐχαριστοῦντες αὐτὸν
διότι τοὺς ἐπανήγαγε σῶον καὶ ἀσφαλὴ τὸν στρα-
τηγόν των.

Οἱ λόγιοι ἠρώτησαν ἀμέσως τὸν Βοναπάρτην περὶ
τῶν ὅσα εἶδεν εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Σαῶστριδος,
ἀλλ' οὗτος ἐτήρησεν ἐντελὴ σιωπὴν. Ὅτε δὲ πάν-
τες ἐκνῆλθον εἰς τὴν πεδιάδα, ὁ Μόγγης πλησιά-
σας τὸν ἀρχιστράτηγον ἐρώτησε·

— Σπουδαίως, στρατηγε, δὲν θὰ μᾶς διηγηθῇτε
τὰ θαυμάσια ὅσα εἶδατε εἰς τὴν ὑπόγειον ἐκστρα-
τείαν σας; Ἀλλ' ὁ Βοναπάρτης ἀπήντησε·

— Φίλτατε, ἐρώτησον ὅ,τι ἄλλο θέλεις πλὴν
τούτου, διότι δὲν δύναμαι νὰ ἀποκριθῶ.

Ὁ δὲ Μόγγης εἰθισμένος εἰς τὰς στρατιωτικὰς
διαταγὰς, κατέπνιξε τὴν περιέργειάν του, καὶ οὐ-
δεὶς ἐγένετο πλέον λόγος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου. Δέ-
κα ἔτη μετὰ ταῦτα ἐν τῇ ἐνδοξῇ ἐκστρατείᾳ τοῦ
1809, ὁ Ναπολέων συνδιαλεγόμενος ἐσπέραν τινὰ
ἐν Σχενδρούμφ μετὰ τοῦ βαρῶνος Δουρβεί, ἦλθεν εἰς
λεπτομερείας περὶ τῆς ἐπισκέψεώς του εἰς τὸ μνη-
μεῖον τοῦ Σαῶστριδος, καὶ παρασυρόμενος ὑπὸ τῆς
εὐχαριστήσεως τῆς συνομιλίας ἀφέθη εἰς τὴν θέρ-
μην τῆς φαντασίας του· ἀλλ' αἰφνης ἐσιώπησεν.

— Εἰσθε δύσπιστος, βαρῶνε, εἶπε· καὶ δὲν ἔ-
πρεπε νὰ σᾶς ὁμιλήσω περὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων.
Ἐντούτοις, εἰς τὴν θέσιν μου, θὰ ἐξεπλήττεσθε σφό-
δρα ἐάν . . . ἀλλ' οὐδὲν πλέον θὰ μάθετε, σᾶς
λέγω, προσέθηκε μειδιῶν.

Καὶ τῶνόντι δὲν ὠμίλησε πλέον περὶ τοῦ ἀντι-
κειμένου τούτου εἰρῇ εἰς τὴν Ἀγίαν Ἑλένην.

K. P. P.

(*Ἐπεται συνέχεια.)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΝΝΑΜΗΤΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

—οοο—

Εἶπομεν (*) ὅτι οἱ κάτοικοι τοῦ Ἀνναμητι-
κοῦ Κράτους, ὁμοιάζουσι τοὺς Σίνας ἐξ ὧν
κατάγονται. Καὶ δὲν εἶναι μὲν οἱ ἄνδρες ὡ-
ραῖοι, ἔχουσιν ὁμῶς ζωηρότητα, εὐθυμίαν, εὐ-
ρωστίαν καὶ ἁρμονίαν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ
σώματος.

Αἱ δὲ γυναῖκες; . . . ὅπως καὶ πανταχοῦ
τῆς γῆς· μικρότεραι μὲν τὸ ἀνάστημα, ἀλλ'
εὐμορφώτεραι· ἡ κόμη των εἶναι μελανὴ καὶ
μακροτάτη. Τινὲς μάλιστα, αἱ κατοικοῦσαι
πρὸς ἄρκτον, ἐπειδὴ τὸ κλίμα εἶναι εὐχραέστε-
ρον, ἔχουσι τὴν ὄψιν σχεδὸν λευκὴν ὡς τὴν
τῶν Εὐρωπαίων, καὶ τὸ πρόσωπον εὐρυθμον
καὶ εὐάρεστον. Οἱ βραχίονες καὶ αἱ χεῖρες αὐ-

τῶν εἶναι εὐσχημοι· φέρουσι δὲ μακροτάτους
τοὺς ὄνυχας. Ἀλλὰ καὶ τοὺς πόδας ἔχουσι
μικροὺς.

Καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καπνίζουσιν, ἂν
καί, χάριτι θεῆς, καὶ παρ' ἡμῶν ἤρχισάν τινες
κυρίαὶ νὰ τσιγαρίζωσι. Μαυρίζουσι δὲ καὶ τοὺς
ὀδόντας αὐτῶν ὡς καὶ αἱ γυναῖκες τῆς Μαλαι-
σίας, αἵτινες πρὸς τούτοις ἀποβάλλουσι τοὺς

Γυνὴ Ἀνναμητις.

τομεῖς, λέγουσαι ὅτι εἰς μόνους τοὺς κύνες
ἁρμόζουσι τοιοῦτοι ὀδόντες.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ πολυγαμίαι εἶναι συγκεχωρη-
μέναι εἰς τὸ Κράτος τοῦτο, ἕκαστος ἔχει τὴν
ἄδειαν νὰ ἀγοράζῃ δι' 150 ἕως 500 δραχμῶν
ὅσας γυναῖκας θέλει ἢ δύναται, καὶ νὰ συνοικῇ
μετ' αὐτῶν. Καὶ οἱ μὲν πλούσιοι ἔρχονται εἰς
γάμον ἀπ' αὐτοῦ τοῦ 15 ἔτους, ὁ δὲ λαὸς τὸ
τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν. Αἱ γυναῖ-

(*) *Idem ἀπὸ 183 καὶ 184.